

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, Tractatus
Tres spirituales**

Arias, Francisco

Coloniæ Agrippinæ, 1603

Cap. 14. De mortificatione sensuum[m] externorum[m].

[urn:nbn:de:hbz:466:1-59574](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-59574)

LIB. II. PARS TRACTATUS
compassionem habet, non indignatio-
nem.

CAPVT XIV.

De mortificatione sensuum exte-
riorum.

POST mortificationem propriae vo-
luntatis, quae inest parti animae
spirituali, & passionum inheren-
tium parti sensitivae interiori, congrue
ens est, ut deinceps tractemus de mor-
tificatione sensuum exteriorum, quae
non perutilis solum, sed etiam neces-
saria est homini verae virtutis studio.
Propria siquidem voluntas, passio-
nesque per ipsos sensus externos visi-
di, audiendi, odorandi, gustandi & ta-
gendi pravae suas inclinationes & mo-
tus exercent: unde fit, ut mortificatis
sensibus, mortificetur quoque propria
voluntas, quae illos regit: passiones in-
teriores quae sensuum actione
produntur, & complentur. Deinde
sensus sunt quasi ianuae & fenestrae,
per quas in animam aditum habent
cogitationes & imaginationes vanae
& peruersae, quae accendunt & exci-
tant

DE MORTIF. VOLVNT. 419

tant in ea motus inordinatos ac vitio-
fos. Itaque sicut ad tuendam & propug-
nandam domum vel arcem, ne eam
inuadant fures & praedones, necesse est
portas omnes, fenestrasque diligenter
obseruare, sic ad tuendum animae no-
strae domicilium, quae est sedes Dei,
diuinorumque thesaurorum, hoc est,
gratiae & virtutum propugnaculum,
opus est sensuum externorum por-
tas fenestrasque sedulo tenere clausas,
ne ab insectis nostris hostibus daemo-
nibus inuadatur & spoliatur dictis
thesauris spiritualibus. Adhaec æquū
rationiq; consentaneum est, vt facultatibus
alienis secundum Domini vo-
luntatem utamur: si enim secus fiat,
iniustitiae, & quasi furti nota incurre-
tur. cum ergo sensus nostri sint bona
Dei, è cuius manu habemus & esse, &
vivere, & omnes ad operandum vires,
imò bona omnia, merito eis uti debe-
mus, non secundum nostram cupidi-
tatem, sed secundum voluntatem &
beneplacitum eiusdem Domini. Itaq;
generatim loquendo in eo consistit
vera sensuum mortificatio, vt quoties
aliquid oculis spectandum, auribus au-

T 7 dien-

420 II. PARS TRACTATVS.

diendum, naribus odorandum, lingua gustandum vel loquendum, manibus denique tractandum est (quod idem de alijs membris corporis sentendum) homo secum perpendat, que sine & scopo ad videndum, aliter actiones moueatur; si enim deprehendat se solo voluptatis, non autem necessitatis vel utilitatis spiritualis sensu adductum, mox abstinere ab ipso prosequendis; si secus, ore Deum recum; sua benedictione ad ipsius gloriam, suæque animæ aliorum ue salutem liberè illis vtatur.

Prou. 23.

HANC sensuum mortificationem sæpe à nobis spiritus sanctus in diuinit litteris exigit. In prouerbijs enim dicit. *Præbe fili cor tuum mihi: Et oculi tui vias meas custodiant.* Loquitur autem de oculis mentis primum, deinde corporis, quatenus menti oblectantur, vtrique enim secundum vias, hoc est, secundum Domini voluntatem dirigi debent. Et in libro Numerorum, Deus mandauit in fibribus vestium poni vittas hyacinthinas. & causam eius addit, *vt recorderetur omnium mandatorum Domini, ne sequantur.*

Num. 15.

DE MORTIF. VOLVNT 421

quantur cogitationes suas, & oculos per
res varias fornicantes Ac in Ecclesia Eccl. 28.
sico commendat custodiam aurium
& linguæ, dicens. Sepi aures tuas spi-
ritu, & linguam nequam noli audire.
& ori tua facito ostia, & seras auribus
tuis. His similibusque sententijs incul-
cat Deus nobis in lege sua mortifica-
tionem sensuum. Ut verò practicè me-
lius eam exerceamus, de cuiusque sen-
sus inordinatione, mortificationeque
porro differemus.

CAPVT XV.

De mortificando visu, maximè in
spectandis ludis, tripudijs, &
alijs rebus ad malum
prouocanti-
bus.

NATURA nostra per peccatū vitia-
ta in omnibus rebus suā aucu-
patur voluptatem per ministe-
rium sensuum, maximè autem ocu-
lorū, tū quia prōptius illis obiecta spe-
ctabilia se offerunt, tū quia minore la-
bore atque infamia vsurpātur. Si in spe-
ctandis reb⁹ nō aliud queritur quā ocu-
lorū pascus, noxa nō caret animus. Ob
lectationis, inquit B. Basilius, appe-
ti-
ti-
ti-

Lib. de virginitate.